

MATKUSTA VÄHEMMÄN, TYÖSKENTELE PAREMMIN

Etätyöskentely ja siihen suunniteltavat tilat Pohjois-Savossa

TEKIJÄ:

Ville Heiskanen

Koulutusala Tila- ja Kalustemuotoilu	
Koulutusohjelma Muotoilun koulutusohjelma	
Työn tekijä Ville Heiskanen	
Työn nimi Matkusta vähemmän, työskentele paremmin – Etätyöskentely ja siihen suunniteltavat tilat Pohjois-Savossa	
Päiväys: 18.4.2013	Sivumäärä/Liitteet 27 sivua ja 2 liitettä
Ohjaaja Heikki Nevalainen	
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani Kuopion Muotoiluakatemia ja Technopolis	
Tiivistelmä <p>Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää etätyöskentelytilojen tarve ja kiinnostavuus Pohjois-savon kunnissa, tutkia etätyöskentelyn nykytilaa Suomessa, tutustua erilaisiin etätyöskentelytiloihin maailmalla sekä tehdä näiden kaikkien tietojen pohjalta toimiva etätyötilakonsepti Pohjois-Savon kunnille. Tutkimusmenetelminä käytettiin sähköpostin kautta lähetettäviä internetkyselyitä Pohjois-Savon kunnille ja yrityksille. Erilaisten aihejulkaisujen lukemista niin sähköisessä kuin fyysisessä muodossa, etätyötiloihin keskittyvien videoiden katsomista sekä etätyötilan ylläpitäjän haastattelua.</p> <p>Työn alussa käytiin läpi etätyöskentelyn teoriaa, sen hyviä ja huonoja puolia, toteuttamistapoja sekä etätyöskentelyn nykytilaa Suomessa. Tietojen pohjalta pohdittiin etätyöskentelyn ongelmakohtia ja niiden ratkaisemista Suomessa. Työn edetessä tutustuttiin erilaisiin etätyötilaratkaisuihin ulkomailla ja selvitettiin niiden hyvät ja huonot puolet. Lopuksi saatuja tietoja ja vastauksia sovellettiin kunnissa toteutettavien etätyötilojen suunnitteluun.</p> <p>Työn lopputuloksena saatiin suuntaa antava etätyötilakonsepti Pohjois-Savon kunnille. Konseptissa käydään läpi tiloissa huomioon otettavia seikkoja ja niihin sovellettavia ratkaisuja. Konsepti pidettiin yksinkertaisena ja muokattavana pohjana jatkosuunnitteluja varten.</p>	
Avainsanat: Etätyö, Pohjois-Savo, Hub, Coffice, Videoneuvottelu, Etätyötila, Pendelöinti	

Main Subject Interior Architecture and Furniture Design	
Degree programme Bachelor of Design	
Maker of the study Ville Heiskanen	
Name of the study Travel less, work better – Teleworking and planning of telework place to Northern Savo	
Date: 18.4.2013	Pages/Attachments 27 pages and 2 attachments
Supervisor Heikki Nevalainen	
Client/Partner Kuopion Muotoiluakatemia ja Technopolis	
<p>Summary: The aim of this study was to examine the need and interest in telework places in the Northern Savo region, investigate the current state of telework in Finland, research a variety of telework places around the world, and design a telework place for the municipalities of Northern Savo based on the gathered data. The research method used in the study was an Intranet survey sent via e-mail to the municipalities and companies in Northern Savo. Information was acquired by reading through various types of electronic and physical publications on the subject and also viewing videos on telework places and conducting an interview for a telework place's manager.</p> <p>At the beginning of the study teleworking theory, the pros and cons of it, different methods of implementation, as well as the current state of telework in Finland were studied. Based on the information on study telework problems and their resolutions in Finland were pondered. As the work progressed, a variety of telework place solutions abroad were explored, and the pros and cons of them were clarified. In the end, the information obtained from the gathered data was applied to the planning of a telework place concept of the municipalities in Northern Savo.</p> <p>The outcome of the thesis was indicative telework place concept for the municipalities in Northern Savo. The concept runs through the areas to be considered and solutions for them. The concept was maintained as a simple and editable basis for future planning of telework places for the municipalities in Northern Savo.</p>	
Keywords: Telework, Northern Savo, hub, coffee, telecommuting, teleworkplace, video conference	

Sisälllys

1. Johdanto.....	2	4.2.2 Etätöön vaatimukset.....	18
2. Mitä on etätöskentely?.....	3	5. Etätötilakonsepti.....	19
2.2. Etätöskentelyn esittely.....	3	5.1 Tila.....	19
2.3 Etätö nykyisin.....	4	5.1.1 Yleinen työskentelytila.....	20
2.4 Etätööhön siirtymisen ongelmat.....	5	5.1.2 Taukotila.....	21
2.5 Erilaisia etätöskentelytapoja.....	7	5.1.3 Videoneuvottelutila ja kokoustila.....	22
3. Etätöskentely Pohjois-Savossa.....	8	5.1.4 Wc-tilat.....	23
3.1 Tietoa Pohjois - Savosta.....	8	5.2 Kalusteet.....	24
3.2 Rautalammin HUB.....	8	5.3 Tekniikka.....	25
3.3 Kiinnostus Pohjois-Savon kunnissa ja yrityksissä.....	9	5.3.1 Tietoturvallisuus.....	26
3.3.1 Kunnat.....	9	5.3.2 Videoneuvottelutilan ja kokoustilan tekniikka.....	26
3.3.2 Yritykset.....	10	6. Loppusanat.....	27
3.4 Etätöskentelytilan toteuttamisen vaatimukset Pohjois-Savon kunnissa.....	11		
4. Etätöskentelyyn suunnitellut tilat.....	12		
4.1 Etätöskentelytiloja maailmalla.....	12		
4.1.1 HUB.....	13		
4.1.2 Coffice Tukholma.....	14		
4.1.3 Business Meeting Park.....	15		
4.1.4 Technopolis.....	16		
4.2 Tilan vaatimukset.....	16		
4.2.1 Työntekijöiden vaatimukset.....	17		

1. Johdanto

Aiheeni opinnäytetyössä on etätyöskentely Pohjois-Savossa ja siihen suunniteltavat tilat. Aiheen idea tuli minulle Heikki Nevalaiselta. Hän kertoi, että projektipäällikkö Tapani Laukkanen etsi opiskelijaa, joka haluaisi selvittää etätyötilojen kiinnostavuuden ja tarpeen Pohjois-Savossa. Keskustelin Tapani Laukkasen kanssa ja tulimme siihen tulokseen, että paras tapa selvittää tilojen tarve ja kiinnostavuus Pohjois-Savossa olisi nettikyselyn tekeminen eri osapuolille.

Sain myös tietää, että Technopolis olisi ilmeisesti halukas yhteistyökumppani, koska he pitävät yllä erilaisia teknologiakyliä, joista eri yritykset voivat vuokrata toimitiloja (**Kuva 1**). Tein sähköpostiin lähetettävän nettikyselyn internetissä olevalla Webropol palvelulla, jonne sain tunnukset Tapani Laukkaselta. Kuntajohtajien yhteystiedot

sain kuntien omilta kotisivuilta ja yritysten yhteystiedot Technopolikselta ja Kuopion yritysrekisteristä.

Etätyöskentelytilojen kiinnostavuuden lisäksi teen tutkimusta muista etätyöskentelytiloista ja arvioin niiden eri puolia. Tutkittaviksi etätyötiloiksi valitsin maailmanlaajuisen Hub-yhteisön, Tukholmassa toimivan Coffice-etätyökahvilan,

Kuva 1: Technopolis tarjoaa yrityksille tilapalveluita.

Helsingissä olevan Business Meeting Parkin sekä Technopoliksen itsensä tarjoamat tilat yrityksille.

Viimeisenä teen tutkimistani tiloista ja etätyöskentelymahdollisuuksista omat suuntaa-antavat konseptit ja kerron toteutuksessa miten olen ratkaissut eri seikat. Ratkaisemiani asioita ovat työtilat, tilojen kalustaminen, valaistus, tarvittavat ATK-laitteet sekä työntekijöiden virkistysmahdollisuudet.

2. Mitä on etätyöskentely?

2.2. Etätyöskentelyn esittely

Etätyöskentelyllä tarkoitetaan, jossakin muualla kuin työpaikalla tehtävää työtä. Tietotekniikan kehitys on mahdollistanut sen, että yhä useammat työt eivät ole enää paikkasidonnaisia. Esimerkiksi useat suunnittelutyöt voidaan tehdä omalla kannettavalla tietokoneella ja

asiakastapaamisten kautta (**Kuva 2**). Yritysten omat toimistot ovat yksinkertaistettuna yhteydenpitopaikkoja omaan työyhteisöön sekä asiakkaiden tapaamiseen keskittyviä paikkoja.

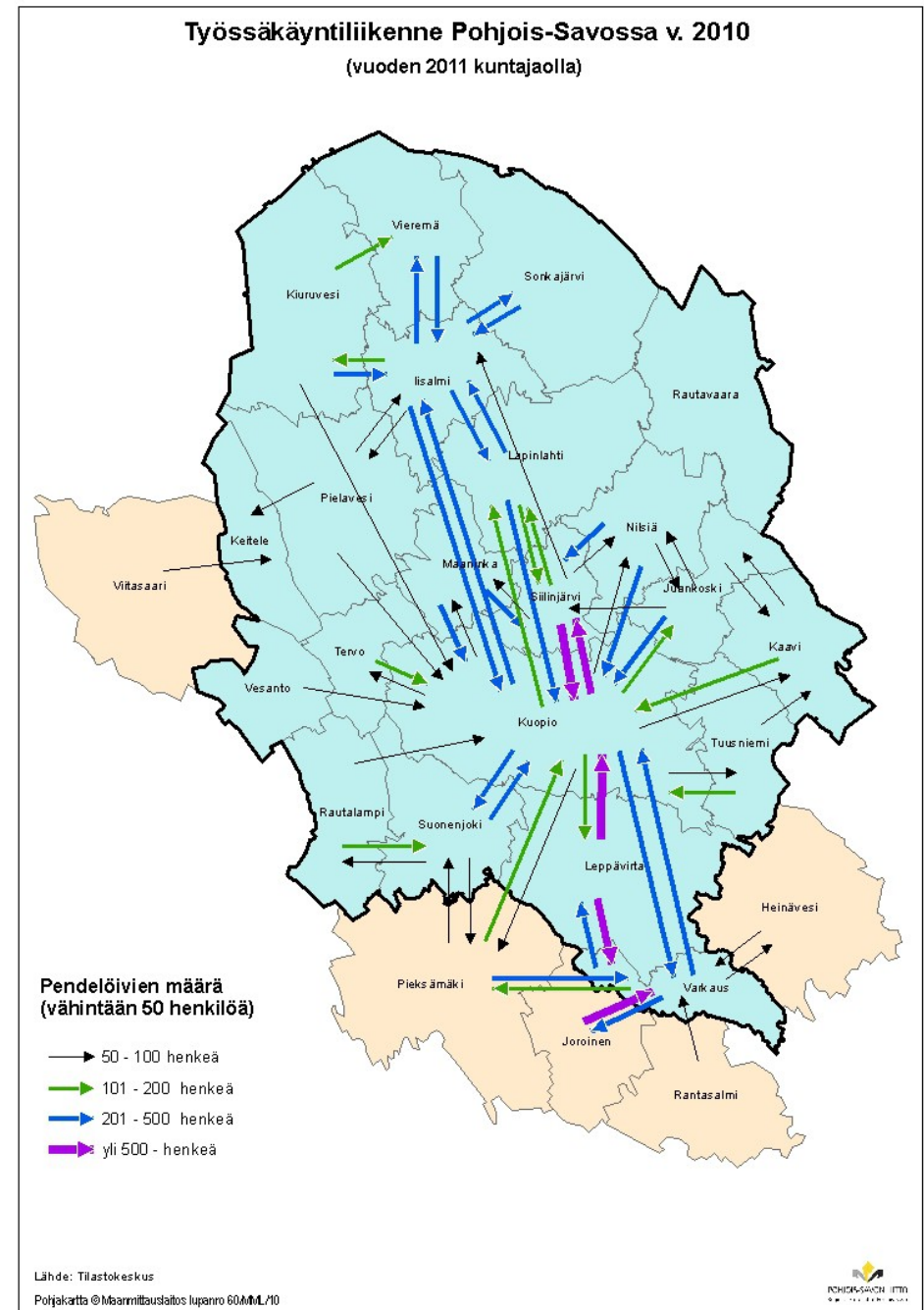
Kuva 2: Erilaiset tabletit ovat tulleet kannettavien tietokoneiden rinnalle.

Etätyöskentely vaatii yritysorganisaatiolta hieman erilaista lähestymistapaa työntekoon, mutta sen mahdollistama joustavuus ja vapaus työntekijälle ovat jo itsessään kannattavia ratkaisuja. Näiden hyötyjen lisäksi yksikin arkipäivä viikossa käytettynä etätyöskentelyyn säästää yrityksen ja työntekijän resursseja.

2.3 Etätyö nykyisin

Sirkka Heinosen ja Riikka Saarimaan esittämistä etätyöskentelyskenaarioista (Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja 25/2009) ensimmäinen ”Hitaan kasvun etätyö” näyttäisi käyvän toteen, koska nykyisin Suomessa siirtyminen etätyöskentelyyn eri yrityksissä on hidasta vaikka resurssit ja mahdollisuudet siihen olisikin.

Nykyisin ollaankin aloitettu miettimään ja kehittämään ratkaisuja pitkien työmatkalaisten eli pendelöijien tilanteen helpottamiseen ja vähentämiseen (**Piirros 1**).

Piirros 1: Pohjois-Savon pendelöijät.

Videoneuvottelutekniikan kehittyminen on helpottanut tapaamisten ja kokousten järjestämistä ilman, että kaikki osallistujat joutuisivat matkustamaan pitkiä työmatkoja sovittuihin tapaamisiin.

Esimerkiksi öljyn hinta maailmanmarkkinoilla on nostanut huomattavasti kuluja liikkua paikasta toiseen ja siksi eri alojen yritykset ja työntekijät alkavat suhtautua etätyöskentelyyn myönteisemmin kuin ennen saadakseen säästöjä vähentämällä turhaa työmatkailua. Tämä johtopääös on omaa järkeilyäni, koska jokainen yritys voi helposti leikata kulujaan vähentämällä työntekijöiden työmatkoja.

Etätyö on varteenotettava kilpailuvaltti työntekijöitä haettaessa, koska työnhakijat voivat valita mieluiten sellaisen yrityksen, joka kannattaa vihreitä arvoja, ekologisuutta sekä antaa heille joustavammat työolosuhteet. Etätyöllä voidaan

vähentää turhaa autolla liikkumista, bensakuluja sekä auton käytöstä syntyvää hiilijalanjälkeä.

Etätyöskentelyn hyödyistä tärkein yritykselle on työntekijän kasvava motivaatio ja halu työntekoon, koska etätyöskentelyn järjestäminen työntekijälle kertoo yrityksen luottamuksesta häntä kohtaan. Aikataulujen vapautuminen työntekijälle helpottaa myös työn tekemistä. Kuitenkin väärin toteutettuna voi etätyöstä tulla huonoja tuloksia. Tällaisia vääriä toteuttamistapoja ovat huolimattomasti ja epäselvästi tehdyt sopimukset ja pelisäännöt etätyön toteuttamisesta. Tällaisessa tapauksessa työntekijä voi tehdä liikaa töitä ja saada burnoutin tai sairastua

2.4 Etätyöhön siirtymisen ongelmat

Etätyöskentelyyn siirtymistä yrityksissä, joissa siihen olisi mahdollisuus, hidastaa hitaasti muuttuvat asenteet työnteon tekemisestä ja arvioinnista. Työelämässä työpaikalla olemista

pidetään yhtä tärkeänä tekijänä kuin työstä tulevia tuloksia. Kuitenkin työntekijän tulokset pitäisivät olla ainoa arviointikriteeri, eikä se missä hän toteuttaa työnsä.

Yritysten organisaatiota täytyisi muuttaa etätyöskentelyä silmälläpitäen, koska vanhan mallin mukaan jokaisella työntekijällä on yrityksen tiloissa joko toimisto tai työpiste.

Kuva 3: Kannettavat tietokone on yleisin tapa tehdä etätyötä.

6

Uudistetussa organisaatiossa täytyisi selvittää, ketkä oikeasti tarvitsevat kiinteän työpisteen tai oman toimiston. Muut tilat voisivat olla joustavasti muokattavissa yrityksen eri tarpeisiin. Jokaisella työntekijällä olisi mobiilit työntekovälineet kuten kannettava tietokone sekä padi, jolloin he voisivat liikkua organisaatiossa aina sinne minne heitä eniten tarvittaisiin(**Kuva3**).

Yritys säästäisi tällaisella muutoksella kiinteiden tilojen ylläpitokustannuksissa sekä muissa tarvittavissa palveluissa kuten ATK-laitteiden ylläpidossa. Säästyneillä kustannuksilla he voisivat panostaa etätyöskentelyyn vuokraamalla etätyöskentelytiloja niitä tarjoavilta yrityksiltä omille työntekijöilleen.

Etätyöskentelytilojen vuokrassa on tavallisesti otettu huomioon kaikki tarpeellinen mitä työntekijä tarvitsee työssään, joten etätyötilojen vuokra on pieni summa verrattuna yrityksen tekemiin säästöihin karsimalla pois turhia

toimitiloja ja työskentelypisteitä. Etätyöskentelytiloja tarjoavan yrityksen tulot taas tulevat monilta eri yrityksiltä, jolloin he voivat pitää tilojensa vuokria alhaisina.

2.5 Erilaisia etätyöskentelytapoja

Etätyöskentely tavallisesti rinnastetaan kotoa käsin tehtävään työhön ja vielä nykyisellään se on yleisin etätyötapa. On kuitenkin tullut uusia tapoja tehdä etätyötä kuten yhteisölliset etätyöskentelytilat Hubit, joissa eri yritysten etätyöntekijät voivat tehdä töitä ja vuorovaikuttaa keskenään vapaasti. Maailmalla yleistyy myös ns. cofficekulttuuri, jossa etätöitä mennään tekemään kahviloihin (Watts, 2011). Monilla työntekijöillä voi kuitenkin olla haluttomuutta siirtyä etätyöskentelyyn, koska he luulevat etätyöskentelyn tapahtuvan vain ja ainoastaan kotona. He eivät saa samanlaista töihin menemisen tunnetta, jos he aamulla siirtyvät vain oman kotitietokoneen ääreen. Heille pitäisikin esitellä erilaisia etätyöskentelymahdollisuuksia, jotta työntekijä voisivat löytää itselleen sopivan tavan tehdä

etätyötä.

Työntekijä voi tarvita aamuisen työmatkan kotoa jonnekin muualle kuin kotikonttoriin, jolloin he pääsevät virittäytyneeseen tunnetilaan. Olen huomannut ainakin itselläni tällaisen tavan, jossa aamulla lähdän esimerkiksi koululle tekemään koulutöitä, vaikka minulla ei olisi tarvetta mennä sinne.

Myös eri yrityksillä voi olla samanlaisia rajoittuneita käsityksiä etätyöskentelystä. Etätyölle pitäisi olla omat konsultit, jotka kiertäisivät kertomassa yrityksissä erilaisista etätyön toteuttamismahdollisuuksista. Työskentelijälle, joka voi luulla ettei soveltuisi etätyöhön voisi löytyä toimivat ratkaisumallit etätyön toteuttamiseen häntä varten.

3. Etätyöskentely Pohjois-Savossa

3.1 Tietoa Pohjois - Savosta

Pohjois-Savossa on 20 kuntaa, joista isoimmat ovat Kuopio, Iisalmi ja Varkaus. Pohjois-Savossa asuu noin 250000 ihmistä, joista noin 92000 on pendelöijä. Yleisin pendelöinnin syy on se, että asutaan maaseudulla, jossa on rauhallisempaa ja käydään kaupungissa töissä.

3.2 Rautalammin HUB

Rautalammin HUB valmistui lokakuussa 2012 ja on Suomen ensimmäinen maaseutuhubi (**Kuva 4**). Hubin toteutus oli osa Eu-rahoitteista maaseudun kehittämisprojektia. Hubiin osallistui myös Rautalammin kunta tukemalla projektia investoinneissa sekä markkinoinnissa. Hub Rautalammen tiloja suunnitteli yhteistyössä Kuopion Muotoiluakatemia ja tilojen pääasiallinen ideoija oli luokkakaverini Erja Puoskari, joka itse on rautalammilainen.

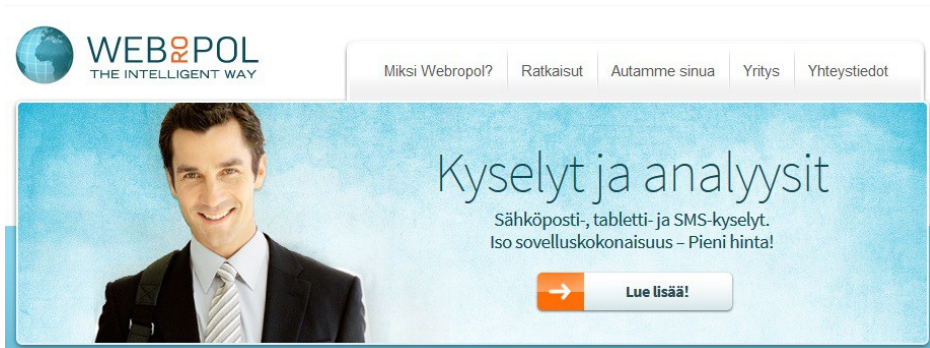
Hub Rautalampi on yrittäjävetoinen ja tiloilla on selkeä ylläpitäjä, joka huolehtii tilojen ylläpidosta ja muista juoksevista asioista. Tilat on toteutettu entisen pankin tiloihin Rautalammin keskustassa. Tilojen erikoisuuten vanha pankkiholvi on tehty taukotilaksi, johon työntekijät voivat mennä vapaasti rentoutumaan kesken työpäivän. Tilojen ATK-laitteistoina on etätyöskentelyyn vaadittavat peruslaitteet kuten tulostimet ja langattomat reitittimet.

Kuva 4: Kuvia Rautalammin Hubista tilan kotisivuilta.

Haastattelin Hub Rautalammen toimitusjohtajaa Tero Räsästä (13.3.2013), joka kertoi Hubin käytön käynnistyneen hitaanlaisesti. Hän kertoi odottavansa kesää 2013, jolloin Rautalammin Hub näyttäisi todellisen potentiaalinsa paluumuuttajien ja lomamökkeilijöiden kautta. Heillä on myös muutamia tapahtumia suunnitteilla, joilla he saisivat lisänäkyvyyttä ja tunnettavuutta yritysten keskuudessa.

3.3 Kiinnostus Pohjois-Savon kunnissa ja yrityksissä

Sain projektipäällikkö Tapani Laukkaselta tunnukset internetissä olevaan Webropol-palveluun, jolla pystyy tekemään kyselyitä internetiin vaivattomasti (**Kuva 5**).

Kuva 5: Webropol on kätevä tapa tehdä kyseilyitä internetin kautta.

Webropol palvelulla tein kunnille sekä yrityksille kyselyt, joilla kartoitettiin mielenkiintoa etätyöskentelytiloihin. Kunnilta kysyin yhteistyöhalukkuutta kolmannen osapuolen kanssa, joka toteuttaisi tilat. Yrityksiltä kyselin, kuinka iso yritys on kyseessä ja kuinka monta päivää he tekisivät etätöitä viikossa. Kyselyyn vastattiin anonyymisti, jotta kokonaiskuva etätyöskentelyn kiinnostavuudesta olisi helpompi muodostaa.

3.3.1 Kunnat

Lähetin jokaiselle 20 kunnalle kyselyn, joista yhteensä minulle vastasi 9 kuntaa. Lähetin myös kolme muistutusviestiä kyselyn lähettämisen jälkeen. En osaa sanoa, johtuiko vastausten määrä kuntien mielenkiinnottomuudesta asiaa kohtaan vai olisiko minun pitänyt lähettää kyselyt jollekin muille kuin kunnanjohtajille.

Saaduista vastauksista sain selville sen, että kunnat olisivat valmiita tekemään yhteistyötä kolmannen osapuolen kanssa toteuttaakseen etätyöskentelytilat. Kunnat myös pitäisivät etätyöskentelytiloja varsin positiivisena asiana kunnan imagon kannalta. Kommenteissa oli myös mielenkiintoisia viestejä kyselyyn liittyen. Kommenteissa oli ”*Kunnalle ei saa muodostua lisäkustannuksia näistä järjestelyistä.*” ja ”*Vastaus kohtaan 2 riippuu kunnalle tulevista kustannuksista ja toisaalta myös potentiaalisten käyttäjien lukumäärästä*”.
Kommenteista näkyy, että kunnat ovat huolissaan etätyöskentelytilojen toteuttamisen kuluista. Tämä luo tietysti oman haasteen tilojen suunnittelulle, koska etätyöskentelytilat täytyisivät olla virallisen ja uskottavan näköisiä mutta samalla pienellä budjetilla toteutetut.

Kuntien osalta kyselyn vastaukset olivat lupaavia etätyötilojen kannalta, koska uskon puuttuvien vastaajienkin olevan yhteistyöhaluisia jos heille esittelisi etätyöskentelytilojen ideaa henkilökohtaisesti. Kunnat ovat ilmiselvästi hakemassa

erilaisia mahdollisuuksia kohottaa imagoaan, jolloin he saisivat uusia asukkaita ja yrityksiä.

3.3.2 Yritykset

Lähetin kyselyn 220 eri yritykseen, joista 46 vastasi kyselyyni. Yritysten yhteystiedot sain yhteistyökumppanilta Technopolikselta sekä Kuopion yritysrekisteristä. Yritysrekisteristä otin pääasiassa tietotekniikkayrityksien yhteystietoja, joiden on helppo toteuttaa etätyöskentelyä. En kylläkään tiennyt, miten ajantasalla Technopoliksen tai yritysrekisterin yhteystiedot olivat, koska sain ainakin yhden ”*En ole enää työelämässä.*” kommentin kyselyyni.

Yrityskyselyn tuloksena oli se, ettei yrityksillä ole niin isoa mielenkiintoa käyttää kolmannen osapuolen tarjoamia etätyöpalveluja. Syy tähän voi olla se, että yritykselle tulee etätyöpalvelut oman yrityksen sisältä jo valmiiksi. Toinen mielenkiintoisempi syy tähän mielenkiinnottomuuteen voi

olla se, että yrityksillä ei ole käsitystä minkälaista etätyö voi kaiken kaikkiaan olla etätyöskentelytilojen avulla. Kyselyn kommentit tukevat tätä käsitystä, koska etätyön tekemistä käsitellään pääosin kotona tehtävänä työnä.

Yrityksille pitäisi konsultoida ja esitellä etätyön eri mahdollisuuksia ja puolia, koska silloin suhtautuminen uusiin etätyötiloihin voisi myös parantua. Loppujen lopuksi koko yrityksen organisaatiota pitäisi uusia etätyötä silmällä pitäen, koska usein yrityksillä on jokaiselle työntekijälle oma toimisto tai pöytä laitteineen. Jos työntekijä ei enää tarvitse olla joka päivä paikan päällä toimitiloissa niin yritys maksaa turhia kuluja tyhjästä tiloista.

Tietenkään joka paikasta ei pysty ottamaan yhteyttä yrityksen tietoverkkoon, koska yritysten tietosuoja voi olla tiukka.

Tähän ongelmaan tulisi etätyöskentelytilat, joihin olisi sovittu tietoturvalliset internetyhteydet yritysten kanssa.

3.4 Etätyöskentelytilan toteuttamisen vaatimukset Pohjois-Savon kunnissa

Etätyöskentelytilojen toteuttamiseen Pohjois-Savon kunnissa tärkeimpänä tekijänä on yhteistyö itse kunnan kanssa, jolloin paikallisia yrityksiä on helpompi lähestyä kunnan yritysrekisterin kautta.

Juha Heikkilän 2012 tekemän tutkimuksen mukaan on 10 reunaehto maaseudulle toteutettavalle yhteisölliselle etätyöskentelytilalle:

- 1. Työtilan perustaminen on aloitettava yhteisön kokoamisella.*
- 2. Työtilan suunnittelu on tehtävä asiaan sitoutuneiden ihmisten kanssa.*
- 3. Maaseudulla työtilan sijainti on avainasemassa.*
- 4. Yhteistyö kunnan kanssa vähentää ylläpitäjän taloudellista riskiä.*

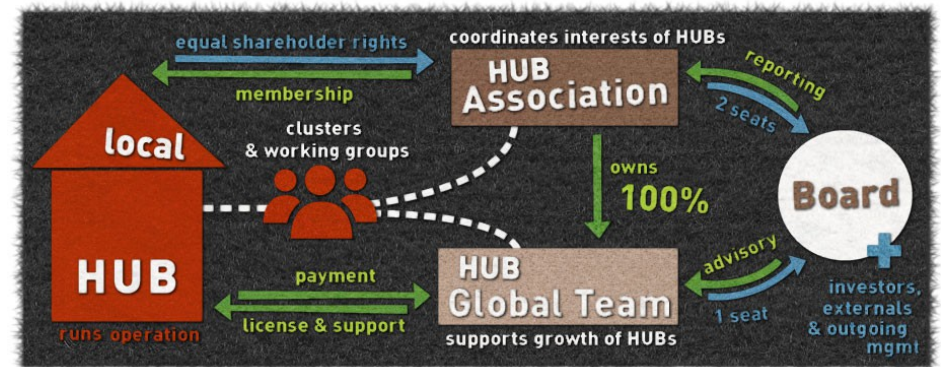
5. Työtilan isännän/emännän rooli on erittäin tärkeä.
6. Valokuituyhteys on välttämätön, jotta työtila olisi houkutteleva.
7. Työtilan ja uudenlaisen työtavan markkinointiin on varattava paljon aikaa.
8. Työtilan tulee olla kaikille avoin.
9. Työtila voi toimia ekologisesti, jos se on tehty käyttäjille helpoksi.
10. Työtilan käyttäjien välistä vuorovaikutusta on ruokittava. (Heikkilä, 2012)

Kun sopivat yhteistyökumppanit on löydetty toteuttamista varten voidaan aloittaa etsimään sopivia tiloja.

4. Etätyöskentelyyn suunnitellut tilat

4.1 Etätyöskentelytiloja maailmalla

Maailmalla olevia etätyöskentelyyn suunniteltuja tiloja on jonkin verran mutta kiinnostavammiksi nousivat maailmanlaajuinen Hub yhteisö, Tukholmassa olevat Coffice etätyötilat, Helsinkiläinen business meeting park sekä yrityksille toimitiloja tarjoava Technopolis. Tutustuin erilaisiin etätyötiloihin internetin kautta käymällä yritysten kotisivuilla ja katselemalla esittelyvideoita Youtube -sivustolta.

Kuva 6: Hubien toiminta kotisivuilta nähtynä.

4.1.1 HUB

Hub etätyöskentelykonsepti on siitä mielenkiintoinen, että se pyrkii tekemään etätyötiloja käyttävistä työntekijöistä yhteisön, jossa syntyy uusia ideoita ja ratkaisuja (**Kuva 6. s.12**). Eri alojen osaaja keskustelevat keskenään tiloissa ja verkostoituvat keskenään tauoilla. Hub tilat koostuvat yleensä yhdestä isommasta yhteistyöskentelytilasta ja muutamasta pienemmästä kokoustilasta, joihin saa suljetumman ilmapiirin. Jokainen hub on itsenäinen kokonaisuus, joka suunnitellaan eri muotoilijoiden ja työntekijöiden toimesta. Jokainen hub on kuitenkin osa maailmanlaajuista verkostoa, jolloin yhden hubin jäsen voi myös työskennellä muissa hubeissa ilman erillisiä sopimuksia ja maksuja.

Ensimmäinen hub perustettiin 2005 Lontoossa, josta konsepti on alkanut levitä ympäri maailmaa. Nykyään hubeja on yli 30 valmista ja yli 50 on suunnitteilla.

Suomessa hubeja on kolmessa paikassa Helsingissä, Tampereella ja Rautalammilla. Hub Helsinki on perustettu lokakuussa 2009, Tampere maaliskuussa 2010 ja Rautalampi lokakuussa 2012 (**Kuva 7**). Jokainen hubi on suunniteltu ja sisustettu omanlaiseksi, mutta Helsinki ja Tampere ovat hieman pelkistetympiä kuin Rautalampi. Syy tähän on varmaankin se, että suurissa kaupungeissa

Kuva 7: Hub Tampereen työskentelytilat.

etätyöskentelijöiden määrä on suurempi tai vaihtuminen nopeampaa ja sisustuksen pitää olla hieman neutraalimpi mutta silti viihtyisä kaikille. Rautalammilla taas etätyöskentelijöiden yhteisö on tiiviimpi ja hubin sisutus voi olla hieman persoonallisempi ja kodikkaampi kuitenkin unohtamatta virallisuutta.

Hub etätyöskentelytilan positiiviset puolet ovat yhteisöllisyys, joka rakentuu eri yritysten etätyöskentelijöistä. Kun etätyön tekijä tulee hubiin tekemään töitä niin hän ei tunne itseään yksinäiseksi kun ympärillä on monia muitakin työntekijöitä. Verkostoituminen on helpompaa, koska eri alojen osaaja tapaavat toisensa tiloissa ja pääsevät keskustelemaan tauoilla keskenään. Hubeissa voi syntyä myös uusia ja erilaisia ideoita ja innovaatioita.

4.1.2 Coffice Tukholma

Coffice on termi, joka tarkoittaa sitä kun työntekijät menevät tekemään töitä paikallisiin kahviloihin ja tilaavat työn ohessa virvokkeita. Tukholmaan on perustettu Coffice niminen kahvila, joka tarjoaa varattavaksi ja käytettäväksi tiloihin rakennettuja kokoustiloja (**Kuva 8**). Tämä on myös mielenkiintoinen ratkaisu etätyöskentelytiloista, koska tilojen pääasiallinen tarkoitus on toimia kahvilana. Tukholmassa on huomattu etätyöskentelijöiden suuri määrä, joka suosii julkisia tiloja työnsä tekemiseksi. Kahvilassa voi toki käydä

Kuva 8: Coffice Tukholman kahvilan tiski.

muitakin asiakkaita eikä pelkästään etätyöntekijöitä mutta kokoustilat ovat varmasti käytännöllinen ratkaisu houkutella lisää asiakkaita ja vakiinnuttaa asiakaskuntaa.

Cofficen hyödyt ovat rentous ja epävirallisuus, koska etätyöskentelijä tulee pääasiassa kahvilaan, joka on suunniteltu etätyöskentelyyn. Etätyöskentelijä voi päivän mittaan tilat virvokkeita ja ruokaa ja näin hän pystyy kokoajan keskittymään työn tekemiseen ilman erillisiä ruokataukoja tai kahvinhakureissuja. Kahvilasta vuokrattavat kokoustilat ovat myös erilainen ratkaisu, koska kahvilaan sovitut kokoukset voivat tuoda uutta näkökulmaa asiakkaalle tai työskentelijälle.

4.1.3 Business Meeting Park

Kaikista tavanomaisin etätyöskentelytiloja tarjoava yritys on Business meeting park, joka sijaitsee Helsingissä. Paikan nettisivut mainostavat kymmentä kokoustilaa, 6 etätyöpistettä

kolmessakymmenessä eri luokassa (**Kuva 9**). Etätyöntekijät maksavat kuukausivuokraa tiloista ja saavat hintaan käyttää kaikkia paikkoja ja palveluita, jotka etätyöntekijä tarvitsee.

Kuva 9: Business Meeting Parkin yksi kokoustila.

Tiloja voi vuokrata etätyökäyttöön sekä kokouksia varten. Business meeting park muistuttaa hieman technopoliksen vastaavaa palvelua sillä erotuksella, että tilat on suunniteltu ja vuokrataan lyhytjaksoisiin etätöihin.

4.1.4 Technopolis

Technopolis ei varsinaisesti ole yritys, joka tarjoaa etätyöskentelytiloja vaan suoraan toimistotiloja yrityksille eri kaupungeissa. Heiltä myös voi vuokrata kokous- ja konferenssitiloja eri tilaisuuksiin. Technopolis toimii Suomessa, Virossa ja Venäjällä ja on perustettu 1982 Oulussa. Technopolis tarjoaa yrityspaikkoja ns. teknologiakylistä, joihin erilaiset tietotekniikkaan perustuvat yritykset pääsevät toimimaan. Technopoliksen tilojen ilmettä voisi luonnehtia

Kuva 10: Technopolis Kuopion yksi kokoustiloista.

moderniksi ja pelkistetyksi (**Kuva 10**). Lattioilla on kuviollisia kokolattiamattoja tai parkettia sekä seinissä on käytetty rohkeasti erilaisia värejä.

Technopoliksen tilat ovat hyviä yrityksille, koska sisustus on nuorekas ja moderni. Asiakkaat, jotka tulevat tapaamisiin yrityksen tiloihin, saavat vakuuttavan vaikutelman yrityksen imagosta. Tiloissa on isoja ikkunoita ja luonnonvalo pääsee valaisemaan tiloja, jolloin kirkkaina päivinä ei tarvita niin kirkasta valaistusta. Luonnonvalo tuo myös miellyttävää tunnelmaa työntekijöille.

4.2 Tilan vaatimukset

Erilaisiin tiloihin tutustuttuani olen saanut selvän käsityksen minkälaiset ovat toimivat etätyöskentelytilat eri etätyöskentelijöille. Tilassa täytyy olla keskushuone, joka toimii yleisenä työskentelytilana kaikille. Keskushuoneessa eri työskentelijät voivat keskustella vapaasti ja tehdä yleisiä

töitä. Kalustus olisi virallinen muttei liian jäykkä. Värikkäitä ja ergonomisia toimistotuoleja, normaaleja säädettäviä toimistopöytiä, muutama mielenkiintoinen julkitilasohva sekä seinillä olevia whiteboardeja.

Tiloissa pitäisi olla tilaa noin 50 henkilölle, koska etätyöskentely kyselyihin vastanneista yrityksistä suurin osa oli yli 20 hengen kokoisia. Eri kuntien etätyöskentelytilat pitäisi pystyä toteuttamaan jo valmiina oleviin tiloihin kuten esimerkiksi kerrostaloon tai vanhoihin yritysikiinteistöihin, koska monissa kunnissa on tällaisia tiloja vapaina.

Tiloissa täytyy myös olla suljettavia kokoushuoneita, joissa voi pitää tapaamisia sekä tehdä töitä, jotka vaativat keskittymistä. Kokoushuoneita voi olla vaikka kaksi eri kokoista, yksi noin 6 hengelle ja toinen noin 10 hengelle. Tiloissa voisi myös olla pienempiä rauhallisempia paikkoja,

joihin yksin tai kaksin töitä tekevät voisivat vetäytyä tilanteen vaatiessa.

Viimeisinä olisi taukotilat sekä wc-tilat. Taukotiloissa ei tehtäisi töitä vaan rentouduttaisiin ja keskusteltaisiin muiden työntekijöiden kanssa. Tilan kalustus voisi poiketa muista tiloista rentoudellaan. WC-tilat pitäisi olla yksinkertaiset ja siistit kokonaisuuden kannalta. Invalidi-wc sekä kodinhoitohuoneet olisivat myös hyödyllisiä jos niille ilmenisi tarvetta.

4.2.1 Työntekijöiden vaatimukset

Työntekijöiden hyvinvointi tiloissa pitää ottaa huomioon ja näin ollen toimistotuolit sekä pöydät täytyy olla säädettävissä eri korkeuksille. Ergonomiassa on hyvä ottaa huomioon myös erilaiset tuolimallit, koska nykyisin monet suosivat satulatuoleja toimistoissa ja muissa pitkään istumista vaativissa töissä. Tiloihin olisi siksi hyvä sisällyttää niin

tavallisia toimistotuoleja sekä satulatuoleja. Muutama sähkösäädettävä toimistopöytä olisi hyvä olla, koska niiden säätäminen on nopeaa ja helppoa vaikka kesken työpalaverin. Sähkösäädettävät pöydät ovat kalliita mutta hyödyllisiä ja ne kannattaa hankkia tiloihin, jos budjetti antaa periksi.

Valaistus tiloissa olisi hyvä olla valoisa, jolloin työntekijät pysyvät virkeinä. Epäsuora valaistus voikin toimia parhaiten, koska se ei rasita silmiä liiallisella kirkkaudellaan mutta tuo kuitenkin viihtyisän ja valoisan tunnelman tiloihin.

4.2.2 Etätyön vaatimukset

Työ etätyötiloissa tapahtuu pääasiassa tietokoneiden ja internet - yhteyden avulla. Suureksi haasteeksi kasvaa arkaluonteisen ja salassapidettävien töiden tekeminen sekä etätyöntekijöiden pääsy omien yritysten palvelimille internetin välityksellä. Opinnäytetyöni aiheseminaarissa luokkatoverini Erja Puoskari nosti esiin kysymyksen

tietosuojatun internetyhteyden toteuttamisesta, koska hän itsekin oli miettinyt asiaa Hub Rautalampi projektissa.

Otin yhteyttä Cisco Oy:hyn, joka on erikoistunut videoneuvotteluihin ja muihin vaativiin tietotekniikkasovellutuksiin ja kysyin mahdollisista tietoturvallisista yhteyksistä yritysten palvelimiin (**Kuva 11**). Ratkaisuja ongelmaan löytyi kaksi, joko täysin ohjelmistopohjainen tietoturvayhteys tai laitepohjainen ratkaisu, joka vaatii oman laitteen yrityksen suunnalta.

Kuva 11: Cisco Oy on erikoistunut erilaisiin ATK-palveluihin.

Kumpikin ratkaisu kuitenkin täytyy toteuttaa sen yrityksen kautta, joka haluaa tarjota yhteyden etätyöntekijälleen eikä etätyötilojen toteuttaja voi ennalta hankkia valmiuksia. Etätyötilojen toteuttaja kuitenkin voi varautua salatun yhteyden vaatimukseen suosittelemalla ja auttamalla näitä kahta ratkaisua yritykselle.

5. Etätyötilakonsepti

Aloitin suunnittelemaan edellisen kappaleen vertailun ja huomioiden pohjalta esimerkkityötilat etätyöskentelytiloista Pohjois-Savon kunnille, jossa otan huomioon tärkeimmät seikat ja vaatimukset. Päätin ottaa vertailun kiinnostavimmat puolet jokaisesta konseptista sekä muokata niitä esimerkkityötilaan. Kuntien tärkeimmäksi huolenaiheeksi kyselyistä nousi budjetti, siksi yritänkin tehdä etätyöskentelytilan eri osaalueet yksinkertaisilla perusratkaisuilla.

5.1 Tila

Pohjapiirustukseksi otin kerrostalon yhden rapun kerroksen, jonka runkosyvyys on noin 12 metriä kumpaankin suuntaan. Tila neliömetreissä on noin 130m². Valitsin tällaisen ratkaisun, koska jokaisella kunnalta varmasti löytyy kerrostaloja tai samantyyllisiä tiloja, joihin voi toteuttaa etätyöskentelytilat. Kerrostalorapun yhdessä kerroksessa on tavallisesti kolme asuntoa mutta esimerkkityötiloissa nämä asunnot ovat yhdistetty yhdeksi isoksi tilaksi, jossa on muutama suljettava huone.

Tilat ovat jaettu kolmeen työskentelyhuoneeseen sekä wc-tiloihin. Suurin huoneista toimii tilojen aulana, yleisenä työskentelytilana sekä taukhuoneena (**Kuva 12, s.20**). Kaksi muuta pienempää ja suljettavaa huonetta ovat kokoustiloja, joista toinen toimii myös videoneuvottelutilana. Tiloissa on paikkoja 25 henkilölle, koska en halunnut laittaa istumapaikkaa liian tiiviisti. Tilat ovat kuitenkin laajennettavissa helposti muihin kerroksiin.

Kuva 12: Etätyötilan pohjapiirros.

5.1.1 Yleinen työskentelytila

Yleinen työskentelytila on jaettu työn tekemistä sekä taukojen pitoa varten (Kuva 13, s.21). Huoneen kokolattiamatto on jaettu eri väreillä, joka jakaa huoneen tauko- sekä työskentelytilaksi. Värit lattiaan otin Pohjois-Savon vaakunasta, jotka ovat musta ja keltainen, koska tilat ovat pääasiassa suunniteltu Pohjois-Savon kunnille.

Työskentelytilojen väri on siis musta ja taukotilojen keltainen. Työskentelytilan väri jatkuu myös kahdessa muussa kokoushuoneessa.

Lattiamateriaaliksi valitsin kokolattiamaton, koska se vaimentaa tilojen ääniä sekä on halpa ja hyvä lattiamateriaali. Nykyiset kokolattiamatot ovat helppo pitää puhtaana ja ovat hygieenisinä. Kokolattiamatto koostuu paloista, joita voi vaihtaa ja huoltaa tarpeen mukaan.

Tilojen seinät ovat maalattu harmaiksi, ja ne on tehty stukkopintaisiksi. Stukko tuo muuten harmaaseen väriin

sopivasti tekstuuria ja pysyy mielenkiintoisena varjon ja valon vaihtelun avulla.

Kuva 13: Työskentelytilat sekä taukotilat (oikealla) ovat samassa huoneessa.

5.1.2 Taukotila

Taukotila on iso keittiönurkka huoneessa, jossa on pesuallas, kahvinkeitin ja mikroaaltouuni. Tiskin edessä on muutama korkea baarituoli, joissa työntekijät voivat istua tauon aikana.

Tiskillä voi tietenkin tehdä töitäkin jos muut paikat ovat vähissä. Etuoven edessä on kaksi korkeaa pyöreää pöytää joiden ääressä voi seistä ja keskustella, pitää taukoa tai työskennellä (**Kuva 14**).

Valitsin tiskin ja katon alaslaskun materiaaliksi tumman puun, koska mielestäni se henkii arvokkuutta tällaisessa ympäristössä ja tuo kontrastia työskentelypöytien ympärillä.

Kuva 14: Näkymä ulko-ovelta tilaan saavuttaessa.

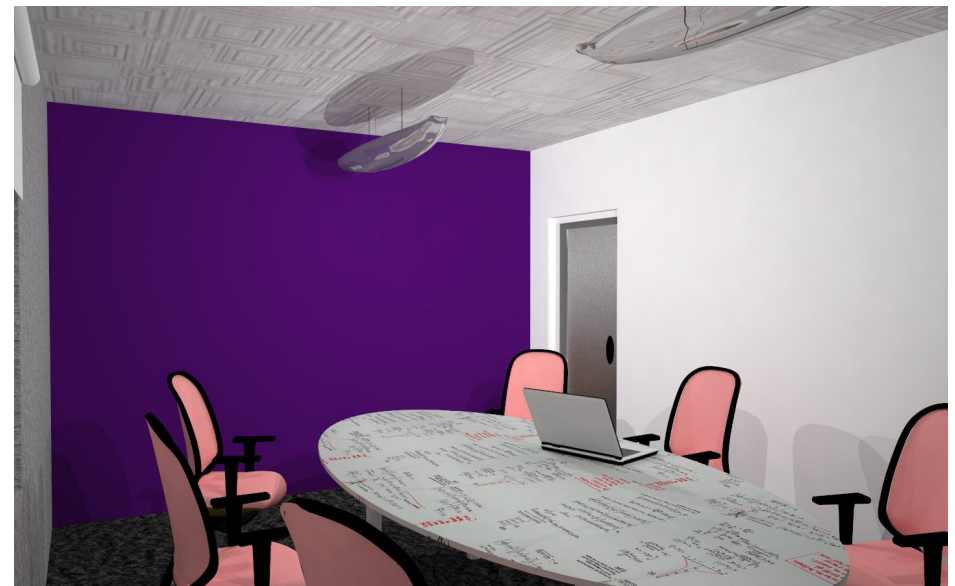
Etätyöntekijä huomaa heti tilaan saavuttuaan, että työskentely tapahtuu valkotalupöydillä ja tiski on muuta toimintaa varten. Katon alaslasku tiskin yläpuolella rajaa tiskin toisen puolen kahvinkeitämistä ja muuta taukotoimintaa varten.

Wc - tilojen eteen sijoitin pienen nojatuolin, jossa etätyöntekijät voivat viettää taukoa tai hoitaa vaikka työpuheluita. Sohva on sen verran sivussa itse päätyöskentelytilasta, että keskustelurauha pysyy.

5.1.3 Videoneuvottelutila ja kokoustila

Yleisestä työskentelytilasta johtaa kaksi ovea suljettaviin kokoushuoneisiin, joista toisessa on kokoustilan lisäksi videoneuvottelumahdollisuudet. Videoneuvottelut ovat nykypäivää ja niillä voi vähentää etätyöntekijöiden tarpeetonta liikkumista tapaamisista toiseen. Etätyöntekijä voi ottaa videoneuvotteluyhteyden vaikka omaan yritykseensä etätyöpäivän aikana ja käydä työasioita läpi.

Eri yritykset voivat vuokrata tiloja ainoastaan käyttääkseen videoneuvottelutiloja, koska monella pienellä yrityksellä ei välttämättä ole videoneuvottelumahdollisuuksia käytettävissään. Videoneuvottelutilan ja kokoustilan jakava seinä on maalattu violetiksi, koska Kuopion Muotoiluakatemian videoneuvottelutilaprojektissa tutkittiin mikä olisi paras väri videoneuvottelukuvan taustalle (Hämäläinen, Iso-Ahola, Judin 2011). Projektissa tultiin siihen johtopäätökseen, että violetti valaisee hyvin

Kuva 15: Videoneuvottelutilan taustaseinä.

keskustelijat taustasta. Violetti on myös harvoin käytetty väri videoneuvotteluissa (**Kuva 15, s.22**). Toinen huone on tavallinen kokoushuone, johon etätyöntekijät tai yritykset voivat varata kokousaikoja (**Kuva 16**).

Tilojen valaistukseksi valitsin katosta riippuvan loisteputkivalaisimen, joka on valaisee muovikuoren läpi. Muovikuori rikkoo valon ja tasoittaa sen sopivan rauhalliseksi. Epäsuora valaistus on parempi vaihtoehto

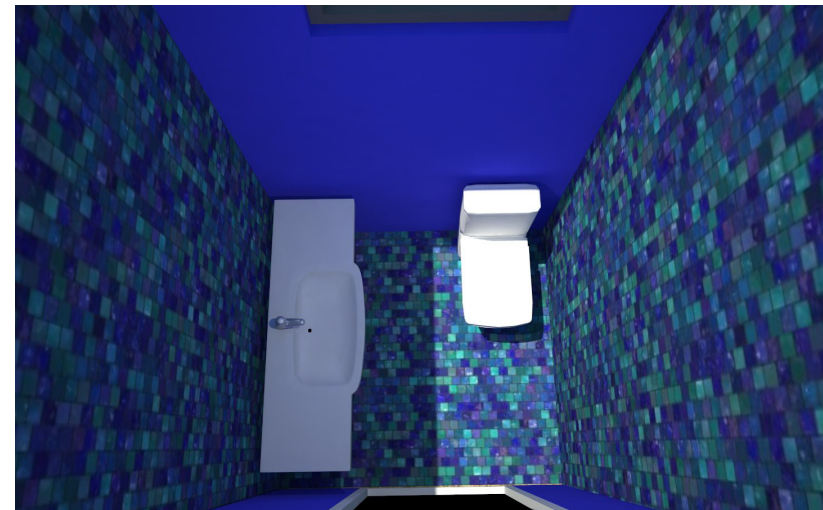

Kuva 16: Kokoustilan projektorikangas on valkea seinätaulu.

työskentelytiloihin kuin suoraan valaiseva, koska se tuo tasaisen valaistuksen joka puolelle tilaa ja se ei rasita silmiä.

5.1.4 Wc-tilat

Viimeisenä etätyöskentelytiloissa ovat wc-tilat, joita on kaksi. Kumpikin on tarpeeksi tilava yhdelle hengelle mutta en aio erotella wc-tiloja miehille sekä naisille, koska unisex wc-tilat ovat mielestäni toimivampi ratkaisu tämän kokoisissa työskentelytiloissa. WC - tilat ovat sisustukseltaan tavalliset ja niissä kummassakin on yksi wc-istuin sekä yksi käsienvesuallas (**Kuva 17**). Seinät ovat sinisiä pesutilalaattoja ja lattialla on valkeita laattoja. En keskittynyt wc-tilojen

Kuva 17: Wc-tilat ovat yksinkertaiset mutta toimivat.

suunnitteluun erityisemmin, koska mielestäni ne voidaan toteuttaa eri kohteisiin monella eri tavalla.

Tilojen välioviksi valitsin tiloihin sameat lasiovet, jotta tilat vaikuttaisivat valoisemmilta sekä toimistomaisemmilta. Wc-tilojen ovet maalasin mustaksi, koska silloin ne erotuttuvat muista lasiovista tarpeeksi eikä kukaan harhaile vessaan vahingossa.

Tiloja voidaan tarvittaessa laajentaa muihin kerroksiin, jolloin tiloihin täytyy rakentaa portaat tai käyttää kerrostalon omaa rappukäytävää. Tällaisessa tapauksessa toiseen kerrokseen voidaan tehdä kaikki tarvittavat kokoushuoneet jolloin alempi kerros jää yleiseksi työskentelytilaksi. En ole kuitenkaan mallintanut kuvia tällaisesta ratkaisusta vaan luulen, että aluksi yksikerroksinen etätyöskentelytila toimii kunnille paremmin kuin monikerroksinen. Laajentamiseen on kuitenkin hyvä olla mahdollisuus tulevaisuudessa.

5.2 Kalusteet

Yleisen työskentelyhuoneen pääkaluste on iso valkotaulupöytä, jonka päällä työntekijät voivat tehdä töitään omilla kannettavilla tietokoneillaan. Pöydän pinta on samanlainen kuin valkotauluissa ja siihen voi kirjoittaa valkotaulutusseilla kaikkea mitä työntekijät tarvitsevat nopeasti pistää muistiin. Tällä tavalla työntekijöiden ei tarvitse etsiä paperia jos tarve kirjoittamiseen tulee yllättäen. Muissa kokoustiloissa pöytänä toimivat soikean muotoiset valkotaulupöydät, koska mielestäni valkotaulupöytä on ideana hauska ja toimiva.

Tuoleina pöydille toimii limenvihreät ja vaaleanpunaiset toimistotuolit. Tuolien värijaottelu menee niin, että kummassakin kokoushuoneessa on vain yhtä väriä tuoleista mutta päätilan pöydän ympärillä on kummankin värisiä tuoleja. Kummallekin kokoushuoneelle tulee oma väri-

identiteetti, koska huoneiden seinät ovat kuitenkin samanvärisiä (**Kuva 18**).

Kuva 18: Kokoushuoneessa on pelkästään limenvihreitä toimistotuoleja.

Tuoleissa on omat korkeuden säätömahdollisuudet ja näin ollen työntekijöiden ergonomian ei pitäisi olla ongelma. Lisäksi tilaan voi halutessaan hankkia satulatuoleja, jolloin työntekijät voivat vuorotella eri tuoleilla jos normaalit toimistotuolit alkavat kipeyttää lihaksia.

5.3 Tekniikka

Tiloista löytyy kaikki tarvittavat ATK-laitteet toimistotyöskentelyyn. Oletan kuitenkin, että etätyöntekijöiltä löytyy kannettavat tietokoneet omasta takaa töiden tekemiseen. Tiloissa kuitenkin on yksi tietokone, jolla voi tulostaa suoraan tulostimella ilman, että etätyöntekijön joutuisi säätämään omaa kannettavaansa tulostimen tunnistettavaksi.

Sähköjohdojen ja pistokkeiden piilottamiseen en ole miettinyt ratkaisua konseptissa mutta luulen, että ne voidaan yhdistää kalusteisiin helposti. Markkinoilla on useita ratkaisuja piilotta häiritsevät johdot joko erillisiin muovisiin johtokouruihin jotka menevät lattiaa tai seinää pitkin. Toisena vaihtoehtona on pistokkeet ja johdot tulemaan pöytien alta pöydän kanteen jossa on pistokkeet tarvittaville sähkölaitteille. Mielestäni sähköjohtojen ja pistokkeiden

paikoitus on paikkakohtaista, jolloin eri tilojen seiniä ei tarvitse purkaa auki johtojen uudelleen vetämistä varten.

5.3.1 Tietoturvallisuus

Joissakin tapauksissa etätyöntekijälle on tärkeä saada muodostaa tietoturvallinen yhteys oman yrityksensä palvelimelle. Tällaisia palveluita tarjoaa esimerkiksi Cisco oy ja heillä on muutama mahdollisuus toteuttamiseen.

Ensimmäinen on tietokoneohjelma pohjainen palvelu, jossa internetin välityksellä otetaan salatu yhteys yrityksen palvelimeen. Toinen mahdollisuus on ostaa fyysiset laitteet yrityksen palvelimelle ja etätyöntekijän tietokoneeseen. Jälkimmäinen ratkaisu on varmempi mutta kalliimpi turvallisuuden kannalta.

Etätyötilat voivat suositella näitä ratkaisuja etätyöntekijälle ja hänen yritykselle jos sellaiseen tulee tarvetta mutta etätyötilat eivät voi pitää valmiina tällaisia ratkaisuja itse tilassa.

Loppujen lopuksi turvalliset verkkoyhteydet eri yrityksiin tulee itse yrityksen ratkaista ja hankkia.

5.3.2 Videoneuvottelutilan ja kokoustilan tekniikka

Videoneuvottelutilaan olen suunnitellut Cisco oy:n tarjoamia peruspalveluja videoneuvottelun toteuttamiseksi. Malliksi tilakonseptiin olen ottanut Ciscon TX1300 sarjan videoneuvottelulaitteiston. Laitteisto on sopivan kokoinen suhteellisen pieneen tilaan mutta kuitenkin tarpeeksi kattava keskikokoisten videoneuvottelujen järjestämiseen (**Kuva 19**).

Kuva 19: Videoneuvottelutilan tekniikka.

Kokousterian esityslaitteeksi valitsin projektorin, johon voi liittää työntekijöiden oman kannettavan tietokoneen.

Käytämme koulussakin projektoreja esitysten esittämiseen ja mielestäni tämä on ilmiselvä ratkaisu esitysten pitoon.

6. Loppusanat

Mielestäni onnistuin projektissa tyydyttävästi, koska sain tarvittavia vastauksia Pohjois-Savon kunnilta ja yrityksiltä. Olisin ehkä voinut perehtyä vieläkin tarkemmin erilaisiin etätyöskentelymahdollisuuksiin sekä tehdä muutaman lisäluonnoksen etätyötilakonseptista. Kannattaa kuitenkin pitää mielessä, että etätyötilakonsepti on ainoastaan suuntaa antava raaka konsepti, joka esittää ongelmiin perusratkaisut. Jos etätyötiloja aloitettaisiin tekemään virallisesti, niin monet asiat pitäisi suunnitella saatavilla olevia tiloja silmällä pitäen. Projektin loppuvaiheessa minua vaivasi hieman motivaatiopuute ja siksi opinnäytetyössä on muutamia virheitä yksityiskohdissa ja muissa pienissä seikoissa.

Kuitenkin mielestäni tämä opinnäytetyö on hyvä johdatus etätyöskentelytilojen suunnitteluun Pohjois-Savossa.

Pohjois-Savossa on hyvät mahdollisuudet etätyöskentelytilojen toteuttamiseen, koska pendelöijä on paljon ja kunnat sekä yritykset ovat kiinnostuneita heidän tilanteen parantamiseksi. Kyselyiden perusteella yrityksillä on huono tuntemus nykyisistä etätyöskentelymahdollisuuksista ja heitä pitäisi konsultoida asiasta.

Kunnissa taas ongelmakohdaksi nousi kustannukset, koska monella kunnalla ei ole varoja tukea etätyöskentelytiloja niiden vaatimilla summilla ja tekniikalla. Tähän tilanteeseen ratkaisuksi kävisi yrittäjälähtöiset etätyöskentelytilat, joita pidettäisiin yllä kuten tavallisia yrityksiä. Hyvä esimerkki aiheesta on juurikin Rautalammin Hubi.

Tilojen toteuttamiseen täytyisi myös olla oma yritys, joka voisi tehdä joka kuntaa samantyylliset tilat, joihin eri paikkakuntien etätyöskentelijät voisivat tulla tekemään töitään. Samantyyllisyydessä olisi se etu, että jos aiemmin muualla etätyötiloissa työskennellyt työntekijä tulisi uuteen etätyöskentelytilaan, niin hänen ei tarvitsisi opetella uuden paikan sääntöjä, vaan hän olisi kuin edellisessä etätyötilassa.

Lähdeluettelo

Kirjalliset lähteet.

Helle, M. 2004. Etätyö, Edilex libri – sarja. Edita 2004.

Sähköiset lähteet

Heinonen, S. & Saarimaa, R. 2009. Työelämän laadulla parempaa jaksamista – Kuinka etätyö voi auttaa? Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja, Työ ja yrittäjyys 25/2009 (Verkkojulkaisu). Saatavissa:

www.tem.fi/files/22723/TEM_25_2009_tyo_ja_yrittajyys.pdf

Hämäläinen, L. & Iso-Ahola, A. & Judin, H. 2011. Videoneuvottelutila. (Muotoiluakatemia tilaprojekti) Kuopion Muotoiluakatemia. Saatavissa: Kuopion Muotoiluakatemia.

Heikkilä, J. 2012. Maaseudun yhteisöllisillä työtiloilla valoisa tulevaisuus – tietyillä ehdoilla. (Blogi) Sitra.

Saatavissa: <http://www.sitra.fi/blogi/2012/maaseudun-yhteisollisilla-tyotiloilla-valoisa-tulevaisuus-tietyilla-ehdoilla>

Haastattelut

Räsänen, Tero 2013. Toimitusjohtaja. Rautalammin Hub. Kuopio 13.3.2013. Puhelinhaastattelu.

Videot

Hub Tampere: Hub Tampere, 2011, Tervetuloa Hubille.mp4, Youtube.

Saatavilla: <http://www.youtube.com/watch?v=WnOx8bwvMNo>

Hub Helsinki: Jarmo Lahti, 2011, Hub Helsinki Annankatu 31-33 C, Youtube

Saatavilla: <http://www.youtube.com/watch?v=xrje4aWPnzU>

Coffice stockholm: Christoffer Levak, 2010, Coffice i Stockholm, Youtube

Saatavilla: http://www.youtube.com/watch?v=v0VxwgrM_Ac

Coffice kulttuuri: Alex Watts, 2011, The Coffice - Channel Ten, Youtube

Saatavilla: <http://www.youtube.com/watch?v=LFizxdPodVY>

Kuvat

Kuva1: <http://www.technopolis.fi/fi/technopolis/Sivut/default.aspx>

Kuva2: <http://images.anandtech.com/doci/3747/ASUS%20Eee%20Pad%20EP121%2012%20inch.jpg>

Piirros 1: Pohjois-Savon liitto, Kuopion ja lähikuntien pendelöinnistä tilanne 2010, sivu 2.

Kuva3: <http://content.hwigroup.net/images/products/xl/163637.jpg>

Kuva4: <http://www.hubrautalampi.fi/tilat.html>

Kuva5: <http://www.webropol.fi/>

Kuva 6: <http://www.the-hub.net/about/how-we-work>

Kuva 7: <http://hub tampere.fi/about/>

Kuva 8: <http://www.coffice.coop/>

Kuva 9: <http://www.meetingpark.fi/fi/kokous>

Kuva 10: <http://www.technopolis.fi/fi/technopolis/toimitilat/kuopio/microkatu/Sivut/Macro.aspx?returnurl=/fi/technopolis/toimitilat/kuopio/microkatu/Sivut/default.aspx&returntype=campus&buildingid=0&itemgroup=>

Kuva 11: <http://www.cisco.com/web/FI/index.html>

Kuva 12: Heiskanen Ville, Etätyötila konsepti, 2013

Kuva 13: Heiskanen Ville, Etätyötila konsepti, 2013

Kuva 14: Heiskanen Ville, Etätyötila konsepti, 2013

Kuva 15: Heiskanen Ville, Etätyötila konsepti, 2013

Kuva 16: Heiskanen Ville, Etätyötila konsepti, 2013

Kuva 17: Heiskanen Ville, Etätyötila konsepti, 2013

Kuva 18: Heiskanen Ville, Etätyötila konsepti, 2013

Kuva 19: Heiskanen Ville, Etätyötila konsepti, 2013

Etätyöskentely kunnissa

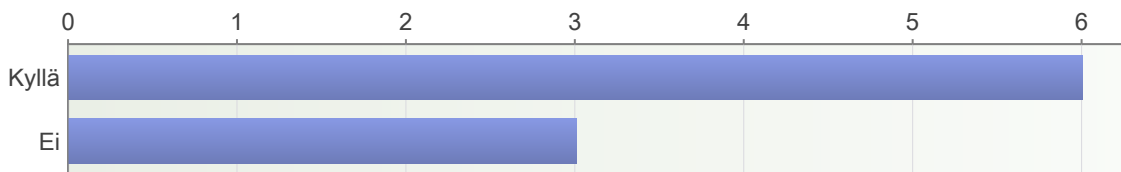
1. Kiinnostaisiko teitä tarjota ulkopaikkakunnilla töissäkäyville kuntalaisille etätyöskentelytilat kuntanne sisältä.

Vastaajien määrä: 9

2. Haluaisitteko tehdä yhteistyötä kolmannen osapuolen tahon kanssa, joka voisi toteuttaa nämä palvelut?

Vastaajien määrä: 9

3. Kuinka positiivisina pitäisitte tiloja kunnan imagon kannalta?

Vastaajien määrä: 9

	1	2	3	4	5		Yhteensä	Keskiarvo
Ei vaikutusta	0	0	2	5	2	Todella positiivinen	9	4

4. Vapaata kommentointia kyselyyn ja aiheeseen liittyen.

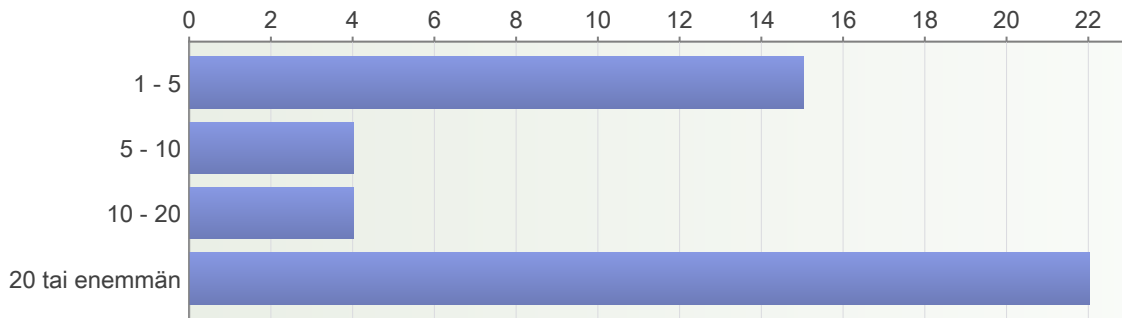
Vastaajien määrä: 4

- Kunnalle ei saa muodostua lisäkustannuksia näistä järjestelyistä.
- Rautavaaran kunta on Pohjois-Savon ainoa Laajakaistakunta. Meillä peitto on 82%. Mikähän se mahtaapi olla Kuopiossa?
Lisätietoja kannattaa lukea www.rautavaara.fi ja www.rtvo.fi
RTVO= Rautavaaran tietoverkko osuuskunta.
Lisäksi etätyösopimuksia Suomessa on voitu tehdä v.1995.
- Käytännössä vapaita työskentelytiloja ei juurikaan ole
- Vastaus kohtaan 2 riippuu kunnalle tulevista kustannuksista ja toisaalta myös potentiaalisten käyttäjien lukumäärästä

Etätyöskentely yrityksissä

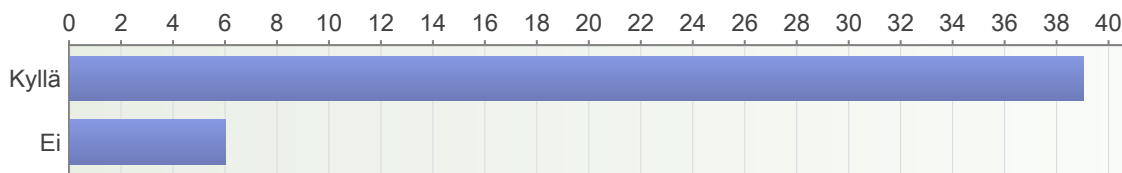
1. Kuinka suuri yrityksenne on?

Vastaajien määrä: 45

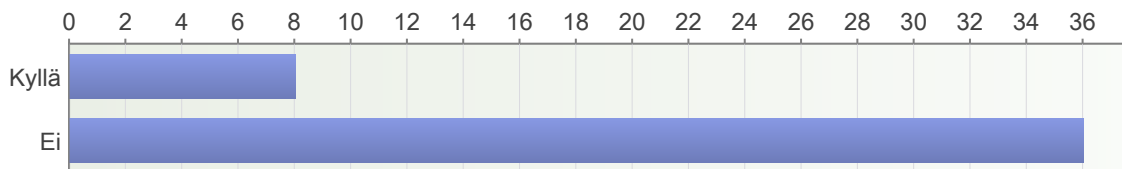
2. Onko yrityksessänne mahdollista tehdä etätyötä?

Vastaajien määrä: 45

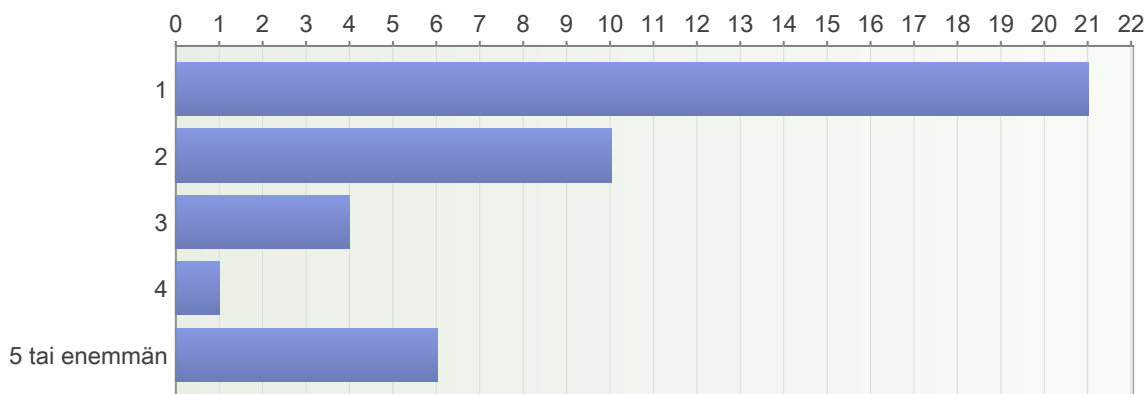
3. Olisiko yrityksenne kiinnostunut käyttämään kolmannen osapuolen tarjoamia etätyöskentelypalveluja?

Vastaajien määrä: 44

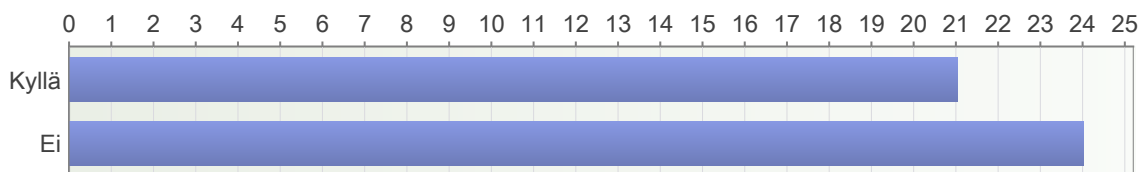
4. Kuinka monta päivää viikosta käyttäisitte etätyöskentelyyn?

Vastaajien määrä: 42

5. Tarvittaisiinko tiloissa videoneuvottelu mahdollisuuksia?

Vastaajien määrä: 45

6. Kuinka hankalana pidätte etätyöskentelyn toteuttamista?

Vastaajien määrä: 45

	1	2	3	4	5		Yhteensä	Keskiarvo
Helppo	16	19	7	3	0	Erittäin hankala	45	1,93

7. Vapaata kommentointia kyselyyn ja aiheeseen liittyen.

Vastaajien määrä: 20

- Meillä on eri toimistoja ja niiden välillä käytämme videoyhteyksiä tällä hetkellä, jotta matkapäiviä ei tarvita niin paljoa. Homma toimii.
- Etätyö on arkipäivää verkottuneessa, virtuaalisessa organisaatiossa. En kuitenkaan näe erityisen tärkeäksi erillisten tilojen järjestämistä etätyötä varten. Videoneuvottelu- ja tietoliikenneyhteydet on saatavissa henkilökohtaisten tietokoneiden kautta kotiin.
- Etätyöskentelyn tarve vaihtelee aika paljon, mutta valmiudet ovat tärkeät ylläpitää. Nykyisin on tarjolla helppoja välineitä (esim. Lync) tarkoitukseen.
- Meillä tehdään silloin tällöin etätyötä. Lapsi sairas tai joku helppo työ, jonka voi tehdä kotona. Käytämme jo videoneuvottelua, puhelinneuvottelua ja katsomme alamme seminaareja netin kautta sekä osallistumme webinaareihin.
Niputamme asiakaskäynnit esim. lisalmeen mennessä.
- Vastaaja on IT-yrityksen palveluksessa ja toteutamme itse asiakkaillemme etätyö- ja videoneuvotteluratkaisuja. ko. ratkaistu ovat myös omassa käytössä. Näin ollen vastasin, ettemme tarvitse kolmannen osapuolen tarjoamia palveluja.
- Etätyö on osa nykyaikaista tapaa toimia.
- Teemme etätyötä lähes aina.
- Etätyö/yksittäiset etätyöpäivät ovat jo tänä päivänä normaali osa yrityksemme arkea.
- Videoneuvottelumahdollisuuden käyttäminen on yrityksemme kannalta kiinnostava. Muilta osin pystymme ratkaisemaan asian yrityksen sisällä.
- Toimiminen yhdellä paikkakunnalla ei aiheuta paljoa muuta etätyötarvetta kuin kotoa tapahtuvana toimintana. Jos toimintaa olisi usealla paikalla tarve tiloille olisi erilainen. Yksi mahdollinen etätyökohdepaikka moineella yrityksellä voisi olla esimerkiksi Tahko.
- Etätyö on teknisesti paljon helompi asia kun poliittisesti. Kenelle etätyö sallitaan ja millä perusteilla. Etätyöhön vaikuttaa todella paljon työnkuva ja henkilön luonne. Nämä asiat olisi pitänyt sisällyttää tähän kyselyyn. Miksi kohdassa 4 viimeinen vaihtoehto 5 tai enemmän koska normi työviikko on 5 päivää?
- Etätyöskentely ja videoneuvottelut eivät koskaan voi korvata täysin lähisuunnittelua ja aitoa ryhmätyötä. Kolme etäneuvottelua neljästä onnistuu. Sitten on välttämätöntä tavata kasvotusten. Tekninen väline katkaisee ihmisten väliset "selittämättömät" suhteet, koska väline ei voi välittää kaikkea sanatonta viestintää jne...

Etätyö on loistava tapa taata työrauha ja työaikajoustot. Säästöt ovat lisäetu, eivät syy etätyöhön.

- Teen etätöitä 50-70% työajasta joko kotoa tai mistä sitten haluankaan.
- Pitämämme koulutukset ovat 99,9% luokkamuotoisia, joissa kouluttajan läsnäolo on välttämätön.
- Hieno ajatus. Varmasti tulee saamaan kannatusta. Omat kokemukseni etätyöskentelystä positiivisia, varsinkin silloin jos on kiirettä projekteissa ja sattuu esim. lapset sairastamaan. Töitä ei olisi pakko tehdä, mutta oman edun mukaista, jos projekteja saa eteenpäin.
- Kolmannen osapuolen tarjoamissa etätyöpalveluissa on hinnoittelu useasti kohtuuton: Perustuu laskennalliseen kuluun matkustamisesta eikä suinkaan palvelun tuottamisen kuluihin ja niiden perusteella laskettaviin katteisiin.
- Meillä tehtävä työ on pääasiassa laboratoriotyötä, joka vaatii paikan päällä oloa. Toisaalta pienessä yrityksessä voi tarpeen vaatiessa järjestellä ja joustaa työajoista ja tehdä esim. päivän töitä kotoa, jos jostain syystä on tarvetta. Tämä hoituu yhteisen työryhmätilan kautta, johon yhteiset dokumentit on tallennettu.
- en ole enää työelämässä
- Yrityksemme on palveluyritys, jossa on paljon kohtaamisia asiakkaiden, kumppaneiden, sidosryhmien ja työkavereiden kanssa. Etätyössä ei valitettavasti päästä samaan tehokkuuteen ja nopeuteen. Meillä on etätyökalut mukaanlukien Videot käytössämme.
- Meillä etätyöskentely on täysin mahdollista, niin kauan kuin verkkoyhteys löytyy - työmme on pääosin ohjelmointia, ja niin kauan kuin yhteydet verkossa oleviin projektin- ja versionhallintajärjestelmiin löytyvät, ei ongelmaa ole. Kehitysympäristöt toimivat mainiosti kotikoneella / kannettavalla.

Se, onko etätyö yhtä tehokasta on aivan asia erikseen; kotona häiriötekijöitä on enemmän ja keskittyminen

työhön vaikeampaa. Itse tulen mieluummin toimistolle (kun mahdollista) tekemään hommia jo tämän takia; työ sujuu paremmin, ja vapaa-aika pysyy paremmin erossa työstä kun työpaikankin pitää erillään.